

alvorens hij de overige vier boeken van de Pentateuch – Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium – die tezamen met Genesis het eerste deel van de reeks moesten ‘vullen’, had vertaald. Dat betekende dat dit eerste deel pas in de loop van 1904 kon verschijnen. De goedkeuring van de Nederlandse bisschoppen van deze nieuwe vertaling van de *Biblia Sacra Veteris Testamenti* werd dan ook pas afgegeven op 11 mei 1904. Daarbij baseerden de bisschoppen zich op een rapport van een ‘Bisschoppelijk Comité’ van vijf theologen, ook wel ‘censuurcommissie’ genoemd die zij in december 1903 hadden ingesteld.¹⁹ Omdat Dessens al in 1901 pastoor en deken te Leiden was geworden, heeft hij zich na 1904 niet meer met het vertaalproject kunnen inlaten.

Op het moment waarop dat eerste deel ingebonden en wel op de markt kwam, was al een behoorlijk groot aantal afleveringen, die deel uitmaakten van de delen twee tot en met zeven verschenen. Met betrekking tot het vierde, het zesde en zevende deel staat trouwens wel vast dat die eerder voltooid waren dan het eerste deel en ook eerder zijn gepubliceerd. Maar gezien de hierboven al beschreven handelwijze van de uitgever, die zich overigens diverse malen bij de vertalers erover beklaagd heeft dat het project zijns inziens veel te traag verliep²⁰, is het moeilijk het precieze tijdstip van verschijnen van de opeenvolgende delen vast te stellen.

Feit is dat het tweede deel van de reeks de datering 1897 draagt. In dat jaar verscheen inderdaad de eerste aflevering van dit deel: *Het Boek Josue*. De vertaling was van de hand van rector D. (Dominicus) A.W.H. Sloet (1855-1938).²¹ Deze in Denekamp geboren priester was een echte liefhebber van de Schrift. Zonder ooit een meer gespecialiseerde vervolgstudie te hebben gevolgd had hij zich een grondige kennis van het Hebreeuws en Grieks eigen gemaakt; ook had hij zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een specialist op het terrein van de bijbelse tijdrekenkunde en oudheidkunde. Dit verklaart ook zijn aanwezigheid op Rijsenburg op 30 mei 1893. Vanwege zijn zwakke gezondheid was hij sinds 1882 rector van een door Duitse benedictijnen bewoond klooster in Oldenzaal. Door zijn benoeming tot pastoor te Harderwijk in 1898 werd zijn werk te behoeve van het vertaalproject echter ten zeerste vertraagd. Het door hem vertaalde *Boek der Rechters* dat als tweede aflevering van het tweede deel moest verschijnen, kwam daardoor pas in 1904 op de markt.

Ook met de vertaling van de overige bijbelboeken ten behoeve van dit tweede deel vlotte het niet erg. *Het Boek Ruth* werd eveneens in 1904 gepubliceerd; één jaar later volgde *Het Eerste en Tweede Boek der Koningen*. Vertaler van deze drie geschriften was dr. Andreas Jansen (1849-1916).²² Die had na een promotie in de Klassieke Letteren in 1878 in Groningen zijn (voortgezette)

¹⁹. BAB, doos 145, map 2: Diverse correspondenties 1889-1919: brief van aartsbisschop P.M. Snickers aan de vertalers, dd. 3 december 1893.

²⁰. BAB, doos 145, map 3: Correspondentie Teulings 1893-1919: brief uit 1902: De vertraging is ‘tot groot nadeel mijner firma en voor de uitgave zelf.’ De contacten tussen Teulings en het team van vertalers liepen meestal via Van Zinnicq Bergmann.

²¹. UAU, collectie Rijsenburg, inv. nr. 1858: dossier Sloet.

²². UAU, collectie Rijsenburg, inv. nr. 1858: dossier Jansen. Diens naam luidde voluit Johannes Andreas Henricus Gerardus Jansen. In verband met de ‘Professorenbijbel’ wordt hij steeds aangeduid als Andreas Jansen.